

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 54/2018-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 5. decembra 2018 v pléne zloženom z predsedu Milana Ľalíka a zo sudcov Jany Baricovej, Petra Brňáka, Miroslava Duriša, Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa), Sergeja Kohuta, Jany Laššákovej, Mojmíra Mamojku, Lajosa Mészárosa, Marianny Mochnáčovej, Ladislava Orosza a Rudolfa Tkáčika predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED] zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Franko, s. r. o., Popradská 82, Košice, v mene ktorej koná advokát JUDr. Peter Franko, vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Žehňa konaných 10. novembra 2018 a proti výsledku volieb starostu obce Žehňa konaných 10. novembra 2018 za účasti [REDACTED] a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosť [REDACTED] p r i j í m a na ďalšie konanie.
2. Miestna volebná komisia v Žehni ako orgán príslušný podľa § 191 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov je p o v i n n á zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení za starostu obce Žehňa [REDACTED] do rozhodnutia vo veci samej.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. novembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“) vo veci namietanej neústavnosti a nezákonnosti volieb starostu obce Žehňa konaných 10. novembra 2018 a proti výsledku volieb starostu obce Žehňa konaných 10. novembra 2018.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ kandidoval vo voľbách do orgánov samosprávy obce konaných 10. novembra 2018 za starostu obce Žehňa za politické strany SMER – sociálna demokracia a Slovenská národná strana. Sťažovateľ získal 239 hlasov a vo voľbách sa umiestnil na druhom mieste, pričom jeho protikandidát [REDAKOVANÉ] kandidujúci za Stranu rómskej koalície získal 274 hlasov a vo voľbách zvíťazil.

Sťažovateľ pred ústavným súdom namieta, že voľby na funkciu starostu v obci Žehňa vyhral kandidát, ktorý nespĺňa podmienky pre výkon pasívneho volebného práva podľa § 6 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o voľbách“), keď mal byť právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin, pričom jeho odsúdenie nebolo zahladené. Na podporu svojho tvrdenia sťažovateľ priložil viaceré anonymizované rozhodnutia Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v trestných veciach.

Na základe uvedeného sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1) prijal návrh na ďalšie konanie v zmysle § 25 ods. 3 zákona č. 38/1993 Z. z.

2) rozhodol o neodkladnom opatrení t. j. že miestna volebná komisia je povinná zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení za starostu obce Žehňa [REDAKOVANÉ] do rozhodnutia veci samej, a ak už vydala, aby bola uložená povinnosť [REDAKOVANÉ] zdržať sa zloženia sľubu starostu obce Žehňa do rozhodnutia vo veci samej,

3) rozhodol v zmysle § 63 ods. 1 písm. a) zákona č. 38/1993 Z. z. nálezom.“

II.

Podľa čl. 129 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánov územnej samosprávy.

Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) preskúmal, či táto spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie v zmysle § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa návrh neodložil alebo neodmietol, prijme sa na ďalšie konanie v rozsahu, ktorý sa vymedzí vo výroku uznesenia o prijatí návrhu.

Z internetovej stránky Štatistického úradu Slovenskej republiky (<http://volbysr.sk/sk/data02.html>) ústavný súd zistil, že v obci Žehňa pre voľby do orgánov samosprávy obce konaných 10. novembra 2018 bolo zapísaných 748 voličov, pričom sťažovateľ ako kandidát na starostu obce získal 239 hlasov (40,71 %). Z uvedeného vyplýva, že sťažovateľ je podľa § 59 ods. 1, resp. § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde oprávnený na podanie volebnej sťažnosti.

Ústavný súd ďalej konštatuje, že sťažnosť sťažovateľa mu bola doručená 19. novembra 2018, teda do desiatich dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

Ústavný súd si ešte pred predbežným prerokovaním tejto sťažnosti vyžiadal z okresného súdu sťažovateľom predložené trestné rozhodnutia (ktoré tento predložil v anonymizovanej podobe) a zistil, že tieto sa skutočne týkajú víťazného kandidáta ■■■■■.

Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ splnil náležitosti ustanovené zákonom o ústavnom súde, napadol zvolenie iného kandidáta na starostu obce, uviedol dôvody, pre ktoré voľby napáda, a navrhol aj rozhodnutie vo veci samej, a keďže ústavný súd nezistil v rámci predbežného prerokovania sťažnosti žiadny relevantný dôvod na jej odmietnutie, prijal sťažnosť podľa § 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde na ďalšie konanie (bod 1 výrokovej časti tohto uznesenia).

Sťažovateľ zároveň navrhol, aby ústavný súd vydal neodkladné opatrenie spočívajúce v tom, že *„miestna volebná komisia je povinná zdržať sa vydania osvedčenia o zvolení za starostu obce Žehňa [REDAKČIA] do rozhodnutia veci samej, a ak už vydala, aby bola uložená povinnosť [REDAKČIA] zdržať sa zloženia sľubu starostu obce Žehňa do rozhodnutia vo veci samej“*.

Pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie [§ 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“)]. Neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená (§ 325 ods. 1 CSP).

Základným predpokladom prípustnosti a opodstatnenosti vydania neodkladného opatrenia je okrem iného to, že sťažovateľ tvrdí a osvedčí nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi účastníkmi (§ 326 ods. 1 CSP).

Podľa § 191 zákona o voľbách miestna volebná komisia vydá kandidátom zvoleným za poslancov obecného zastupiteľstva a kandidátovi zvolenému za starostu obce osvedčenie o zvolení.

Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že miestna volebná komisia Žehňa ku dňu predbežného prerokovania tejto sťažnosti [REDAKČIA] ešte nevydala osvedčenie o zvolení za starostu obce.

Ústavný súd dospel k záveru, že na naplnenie účelu konania podľa čl. 129 ods. 2 ústavy je v okolnostiach veci nevyhnutné, aby ústavný súd aplikujúc § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde nariadil neodkladné opatrenie podľa § 324 a nasl. Civilného sporového poriadku.

Ústavný súd už pri svojej rozhodovacej činnosti vyslovil (č. k. PL. ÚS 6/06-42 zo 6. júna 2006), že „je vo verejnom záujme, aby v každej dobe zastávala verejnú funkciu osoba, ktorá do nej bola zvolená alebo ináč ustanovená v súlade s právnou úpravou volieb alebo iného ustanovenia do tejto funkcie. Na základe údajov uvedených sťažovateľmi a dôkazov, ktoré predložili alebo navrhli, existujú dôvodné obavy, že vo voľbách boli porušené ústava a zákon v rozsahu a spôsobom znamenajúcim pochybnosti a spochybnenie volieb a ich výsledku. Verejný záujem na výkone funkcie starostu, ktorého mandát vznikol v zákonných a ústavných, teda rozumne nespochybniteľných voľbách, v danom prípade prevažuje nad prípadným zásahom do práv kandidáta... spočívajúcim v tom, že dočasne nebude vykonávať funkciu starostu.

Výkon funkcie starostu je zabezpečovaný podľa § 13b zákona Slovenskej národnej rady č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Zohľadňujúc okolnosti tohto prípadu, z ktorých vyplýva, že dosiaľ získané dôkazy signalizujú, že v obci Žehňa mal byť zvolený za starostu kandidát, ktorý v zmysle § 6 písm. b) zákona o voľbách nemohol vo voľbách starostu obce Žehňa konaných 10. novembra 2018 kandidovať, dospel ústavný súd k záveru, že v tejto veci je nariadenie neodkladného opatrenia prípustné i opodstatnené, a preto rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 2 výrokovej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. decembra 2018